

Podsumowanie realizacji programu:

„Porozmawiajmy o zdrowiu
i nowych zagrożeniach”
w roku szkolnym 2025-2026
na terenie województwa
zachodniopomorskiego

Spis treści

WSTĘP	2
PODSUMOWANIE PROGRAMU „POROZMAWIAJMY O ZDROWIU I NOWYCH ZAGROŻENIACH” W ROKU SZKOLNYM 2025-2026	4
PODSUMOWANIE	5

WSTĘP

Nazwa programu:

Wojewódzki Program Profilaktyki Używania Substancji Psychoaktywnych, w tym nowych narkotyków dla uczniów klas od 5 do 7 szkół podstawowych „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”

Wstęp:

W odpowiedzi na obserwowane problemy społeczne związane z używaniem substancji psychoaktywnych oraz nadużywaniem leków przez młodzież województwa zachodniopomorskiego, w 2015 roku opracowano wojewódzki program profilaktyczny „Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach”. Celem programu jest zwiększanie wiedzy młodzieży na temat zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz kształtowanie postaw prozdrowotnych.

Założenia programu są systematycznie aktualizowane w oparciu o analizę bieżącej sytuacji epidemiologicznej i społecznej. Aktualizacji diagnozy problemu dokonano m.in. na podstawie danych dotyczących zatruc nowymi narkotykami gromadzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, wyników badania ESPAD 2024, wniosków z debat społecznych organizowanych przez Policję, analiz prowadzonych na poziomie wojewódzkim oraz danych zawartych w Krajowej Mapie Zagrożeń Bezpieczeństwa. Wyniki tych analiz potwierdziły zasadność dalszego prowadzenia działań edukacyjno-profilaktycznych skierowanych do młodzieży szkolnej. Z tego względu program jest kontynuowany również w roku szkolnym 2026/2027.

Grupa docelowa:

- Uczniowie klas od 5 do 7 szkół podstawowych,
- Nauczyciele, wychowawcy klas i pedagodzy szkolni,
- Rodzice/opiekunowie dzieci.

Cele i zadania:

Głównym celem programu jest zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, w szczególności nowych narkotyków, e-papierosów a także alkoholu i leków w niewłaściwy sposób przez osoby młode. Do szczegółowych celów programu należy:

- Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji odnośnie do własnego zdrowia i poczucia odpowiedzialności za dokonywanie wyborów związanych ze zdrowiem,
- Uświadomienie odpowiedzialności prawnej w zakresie eksperymentowania i używania substancji psychoaktywnych,
- Kształtowanie umiejętności krytycznego myślenia oraz rozpoznawania i zapobiegania sytuacjom sprzyjającym sięganiu po substancje psychoaktywne,
- Zrozumienie przyczyn używania substancji psychoaktywnych i czynników sprzyjających powstawaniu uzależnienia,
- Wzbudzanie empatii i kształtowanie postawy nastawionej na udzielanie wsparcia i niesienie pomocy osobom zagrożonym występowaniem zachowań problemowych,
- Zapoznanie uczniów z zagrożeniami i skutkami przyjmowania narkotyków, w tym narkotyków, w sposób niewłaściwy leków, alkoholu.

Realizatorzy programu:

- Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Szczecinie,
- Powiatowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne województwa zachodniopomorskiego,
- Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie,
- Komendy Powiatowe Policji województwa zachodniopomorskiego,
- Klasy 5-7 szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego.

PODSUMOWANIE PROGRAMU „POROZMAWIAJMY O ZDROWIU I NOWYCH ZAGROŻENIACH” W ROKU SZKOLNYM 2025-2026

Liczba szkół podstawowych, które przystąpiły do realizacji programu	Liczba uczniów uczestniczących w programie:	Liczba przeprowadzonych zajęć	Liczba szkoleń nauczycieli	Liczba przeszkolonych nauczycieli (kadry pedagogicznej)	Liczba rodziców (opiekunów dzieci) objętych edukacją
276	24205	438	53	169	7546

W roku szkolnym 2025-2026 do programu przystąpiło **276** szkół z **470** szkół podstawowych znajdujących się na terenie województwa zachodniopomorskiego¹, co daje **59%**. Wynik ten pozwala zachować tendencję wzrostową, która jest stała od I edycji programu zapoczątkowanego w roku szkolnym 2018-2019.

Liczba uczniów uczestniczących w programie wyniosła **24 205** z **65 689**, co daje **37%** uczniów klas 5-7 szkół podstawowych¹ z terenu województwa zachodniopomorskiego. Wynik ten jest poniżej 50%, jednakże liczba uczniów realizujących program stale rośnie.

Pracownicy zachodniopomorskiej Państwowej Inspekcji Sanitarnej przeprowadzili łącznie **438** spotkania z odbiorcami programu. Dodatkowe spotkania zrealizowali pracownicy zachodniopomorskiej policji.

Liczba szkoleń dla nauczycieli współrealizujących program w edycji 2025-2026 wyniosła **53**, podczas których przeszkolono **169** nauczycieli. W szkoleniach wzięli udział nowi nauczyciele, którzy nie mieli do czynienia z programem oraz nauczyciele, którzy chcieli odświeżyć informacje programowe.

Oprócz uczniów klas 5-7 szkół podstawowych, działaniami profilaktycznymi zostali objęci również rodzice uczniów w liczbie **7546**. Wynik ten jest pozytywnym zaskoczeniem, który pokazuje zaangażowanie i potrzebę rodziców na zapoznanie się z tematyką, którą porusza program, tj. profilaktyka używania substancji psychoaktywnych i budowanie asertywności uczniów szkół podstawowych.

---

¹ Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2024/2025, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, Gdańsk 2025

PODSUMOWANIE

Na podstawie sprawozdań przekazanych przez 20 Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych województwa zachodniopomorskiego można stwierdzić, że program został oceniony bardzo pozytywnie przez nauczycieli, rodziców oraz koordynatorów szkolnych. Wskazywano jego wysoką wartość edukacyjną, profilaktyczną i wychowawczą oraz zasadność kontynuowania działań w kolejnych latach.

1. Odbiór programu przez nauczycieli

Nauczyciele jednoznacznie pozytywnie ocenili realizację programu. Podkreślali, że poruszana tematyka jest aktualna, potrzebna i odpowiada współczesnym wyzwaniom wychowawczym oraz zagrożeniom, z jakimi spotykają się dzieci i młodzież. Program uznano za wartościowe wsparcie szkolnych działań wychowawczo-profilaktycznych.

Najczęściej wskazywane zalety programu:

- dostosowanie treści do wieku i potrzeb uczniów,
- aktualność zagadnień dotyczących zdrowia, uzależnień, nowych substancji psychoaktywnych oraz odpowiedzialności prawnej,
- praktyczny charakter zajęć,
- angażujące i interaktywne metody pracy,
- możliwość współpracy ze specjalistami z Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Policji,
- wysoka wartość merytoryczna materiałów edukacyjnych,
- pozytywny wpływ na rozwój krytycznego myślenia, samoświadomości i odpowiedzialnych postaw uczniów.

Nauczyciele zauważali duże zainteresowanie uczniów zajęciami, aktywny udział w dyskusjach oraz wzrost świadomości w zakresie zdrowia, bezpieczeństwa i konsekwencji zachowań ryzykownych. Wielokrotnie rekomendowano kontynuację programu oraz jego dalszy rozwój.

2. Odbiór programu przez rodziców

Rodzice również ocenili program bardzo pozytywnie. Uznawali poruszaną tematykę za ważną i potrzebną zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych. Wskazywali, że program wspiera ich działania wychowawcze oraz pomaga

podejmować rozmowy z dziećmi na temat zdrowia, bezpieczeństwa i zagrożeń współczesnego świata.

Najczęściej podkreślane korzyści:

- zwiększenie świadomości dzieci w zakresie zdrowego stylu życia i zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
- możliwość uzyskania wiedzy o nowych narkotykach, dopalaczach i innych współczesnych zagrożeniach,
- poznanie sygnałów ostrzegawczych świadczących o możliwych problemach dziecka,
- uzyskanie informacji o miejscach i instytucjach udzielających pomocy,
- wzmocnienie współpracy pomiędzy szkołą a rodziną.

Rodzice wielokrotnie sygnalizowali potrzebę dalszej realizacji programu oraz organizowania większej liczby spotkań edukacyjnych dotyczących profilaktyki uzależnień i zdrowia psychicznego młodzieży. Jednocześnie część sprawozdań wskazuje na utrzymujące się trudności z aktywnym udziałem rodziców w organizowanych spotkaniach i szkoleniach.

3. Mocne strony programu

Analiza sprawozdań pozwala wyodrębnić następujące kluczowe mocne strony programu:

Merytoryczne

- aktualna tematyka odpowiadająca realnym problemom młodzieży,
- połączenie zagadnień zdrowia fizycznego, psychicznego oraz profilaktyki uzależnień,
- omówienie nowych zagrożeń, w tym nowych substancji psychoaktywnych, e-papierosów i napojów energetyzujących,
- przekazywanie rzetelnej wiedzy o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych zachowań ryzykownych.

Metodyczne

- atrakcyjna i angażująca forma zajęć,

- wykorzystanie warsztatów, dyskusji, ćwiczeń praktycznych oraz alkoholi i narkotyków,
- gotowe scenariusze i materiały edukacyjne ułatwiające realizację programu,
- dostosowanie treści do wieku uczestników.

Organizacyjne

- bardzo dobra współpraca szkół z Państwową Inspekcją Sanitarną oraz Policją,
- udział ekspertów zwiększający wiarygodność przekazywanych informacji,
- możliwość bezpośredniego kontaktu uczniów ze specjalistami.

Wychowawcze

- wzmacnianie postaw prozdrowotnych,
- rozwijanie asertywności i odpowiedzialności za własne decyzje,
- zwiększenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i szukania pomocy,
- wspieranie budowania poczucia własnej wartości oraz kompetencji społecznych uczniów.

4. Trudności i zgłaszane uwagi

Pomimo bardzo pozytywnej oceny programu, wskazano również kilka obszarów wymagających dalszego doskonalenia.

Najczęściej zgłaszane trudności:

- ograniczony czas przeznaczony na realizację wszystkich zagadnień,
- zróżnicowany poziom wiedzy i zaangażowania uczniów,
- trudności w aktywizowaniu części uczestników podczas dyskusji,
- konieczność częstszego aktualizowania treści w związku z pojawianiem się nowych zagrożeń,
- powtarzalność niektórych materiałów dla uczniów uczestniczących w programie kolejny rok,

- trudności organizacyjne związane z udziałem funkcjonariuszy Policji,
- niskie zainteresowanie rodziców udziałem w spotkaniach edukacyjnych,
- problemy z terminowym przekazywaniem sprawozdań przez część szkół.

5. Wnioski końcowe

Program „Porozmawiamy o zdrowiu i nowych zagrożeniach” został bardzo wysoko oceniony przez nauczycieli, rodziców i koordynatorów szkolnych. Za jego największe atuty uznano aktualność poruszanych zagadnień, praktyczny charakter zajęć oraz współpracę Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Policji ze szkołami. Program skutecznie wspiera działania wychowawczo-profilaktyczne placówek oświatowych oraz przyczynia się do wzrostu świadomości zdrowotnej i społecznej uczniów.

Najczęściej powtarzającą się rekomendacją była potrzeba **kontynuacji programu w kolejnych latach**, zwiększenia liczby zajęć warsztatowych, rozszerzenia materiałów edukacyjnych oraz intensyfikacji działań skierowanych do rodziców.